

Janowiec, 07 października 2025r.

Szanowny Pan

Dyrektor Dr Dariusz Kopciowski

Wojewódzki Lubelski Konserwator Zabytków

Dot.: Budowy kładki pieszo – rowerowej łączącej dwa brzegi Wisły między Kazimierzem Dolnym a Janowcem

Szanowny Panie dyrektorze,

Działając na rzecz rozwoju lokalnej turystyki oraz poprawy warunków społeczno-gospodarczych, przedstawiam niniejsze oficjalne stanowisko dotyczące planowanej budowy kładki pieszo-rowerowej nad rzeką Wisłą, łączącej Kazimierz Dolny z Janowcem. Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy dostępnych koncepcji i wariantów realizacji przedsięwzięcia, jednoznacznie rekomenduje realizację kładki w wariantcie I – uznanym za najkorzystniejszy pod względem lokalizacji i rozwiązań technicznych a także wariant, który nie wymaga praktycznie żadnej ingerencji w przyrodę. Wariant ten przewiduje lokalizację przeprawy w bezpośrednim sąsiedztwie obecnej przeprawy promowej, co zapewni optymalne skomunikowanie obu brzegów Wisły przy minimalnej ingerencji w istniejącą infrastrukturę transportową oraz pełnym wykorzystaniu naturalnych walorów krajobrazowych okolicy.

Inwestycja ta stanowi wyjątkową szansę rozwojową dla regionu i lokalnego biznesu, przynosząc wieloaspektowe korzyści społeczne, gospodarcze i strategiczne, które w sposób trwały zmienią oblicze tego obszaru. Budowa kładki pieszo-rowerowej Kazimierz Dolny–Janowiec fundamentalnie poprawi dostępność przestrzeni publicznej po obu stronach Wisły, eliminując dotychczasowe ograniczenia komunikacyjne, które przez dziesięciolecia hamowały pełny rozwój potencjału tego unikalnego regionu. Obecny system komunikacyjny zmusza mieszkańców i turystów do korzystania z sezonowej przeprawy promowej, działającej wyłącznie w okresie wiosenno-jesiennym i uzależnionej od nieprzewidywalnych warunków pogodowych, lub do pokonywania męczących wielokilometrowych objazdów do najbliższego mostu drogowego w Puławach, co generuje dodatkowe koszty, czas i dyskomfort podróżowania.

Stałe połączenie pieszo-rowerowe zapewni całoroczną, nieprzerwaną komunikację między obiema miejscowościami, eliminując dotychczasowe bariery w przemieszczaniu się i tworząc nową jakość życia dla lokalnej społeczności. To rozwiązanie znacząco ułatwi codzienne dojazdy mieszkańców

do pracy, placówek edukacyjnych oraz urzędów, jednocześnie umożliwiając odwiedzającym swobodne planowanie aktywności turystycznych niezależnie od pory roku czy warunków atmosferycznych, co jest szczególnie istotne w kontekście rosnącego znaczenia turystyki całorocznej. Zwiększona dostępność komunikacyjna przełoży się na bardziej zrównoważone wykorzystanie przestrzeni publicznej – oba brzegi Wisły staną się w praktyce wspólną, spójną przestrzenią rekreacyjną i turystyczną dla całej społeczności lokalnej oraz gości regionu, tworząc synergię między dotychczas odrębnymi obszarami aktywności gospodarczej i kulturalnej.

Kładka stworzy również niespotykane dotąd możliwości rozwoju turystyki aktywnej, szczególnie cykloturystyki, która zyskuje lawinowo rosnącą popularność wśród odwiedzających Lubelszczyznę i staje się jednym z najważniejszych segmentów współczesnej branży turystycznej. Realizacja inwestycji będzie silnym impulsem rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, ponieważ lepsza komunikacja naturalnie sprzyja aktywizacji terenów położonych dotychczas na peryferiach głównych szlaków komunikacyjnych – nowe połączenie zachęci do lokalnych inwestycji, ożywi handel detaliczny i znacząco pobudzi rynek nieruchomości po obu stronach rzeki. Przewidywany wzrost ruchu turystycznego i rekreacyjnego umocni pozycję Kazimierza Dolnego i Janowca na mapie atrakcji województwa lubelskiego, co może przełożyć się na napływ nowych inicjatyw gospodarczych oraz istotne zwiększenie dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu podatków lokalnych, opłat turystycznych i różnych form aktywności gospodarczej generowanej przez zwiększony ruch odwiedzających. Planowana kładka stanowi strategiczne wsparcie dla lokalnej branży muzealnej, kulturowej, turystycznej, gastronomicznej, hotelowej i usługowej, które stanowią trzon gospodarki lokalnej i główne źródło miejsc pracy dla mieszkańców regionu.

Połączenie Kazimierza Dolnego – jednego z najbardziej rozpoznawalnych i prestiżowych ośrodków turystycznych w województwie lubelskim – z Janowcem, szczycącym się monumentalnym zamkiem, umożliwi swobodny przepływ turystów między tymi miejscowościami, tworząc efekt synergii, który znacznie przekroczy sumę korzyści generowanych przez każdą z tych miejscowości osobno. Efektem będzie znaczący wzrost popytu na usługi lokalnych instytucji i firm: muzea, ośrodki twórcze, punkty rozwoju edukacji i kultury, restauracje, kawiarnie, pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne oraz inne po obu stronach Wisły mogą spodziewać się nie tylko większej liczby gości, ale również wydłużenia czasu ich pobytu oraz wyższych obrotów w przeliczeniu na jednego turystę, co przełoży się na wzrost rentowności prowadzonej działalności gospodarczej. Kładka w sposób naturalny ułatwi tworzenie zintegrowanych ofert turystycznych, takich jak pakietowe zwiedzanie zabytkowej renesansowej architektury Kazimierza połączone z wizytą w imponującym zamku janowieckim w ramach jednego dnia, co zachęci turystów do skorzystania z szerszego wachlarza usług i wydłużenia pobytu w regionie, generując wymierne korzyści ekonomiczne dla całej sieci lokalnych przedsiębiorców. Wzmocnienie potencjału przejawiać się będzie również w powstawaniu zupełnie nowych inicjatyw kulturowych i gospodarczych oraz miejsc pracy, ponieważ lepsza dostępność obu miejscowości zachęci przedsiębiorców do otwierania nowych działalności gospodarczych, takich jak wypożyczalnie rowerów i sprzętu turystycznego, punkty sprzedaży pamiątek regionalnych i produktów lokalnych, biura usług turystycznych, przewodnicy miejscowi czy organizatorzy wydarzeń kulturalnych, oraz rozwoju istniejących firm, które zyskają dostęp do znacznie powiększonej i bardziej zróżnicowanej bazy klientów.

Małe firmy rodzinne, które stanowią charakterystyczny element gospodarki tego regionu, otrzymają wyjątkową szansę na rozwój bez konieczności kosztownej i ryzykownej relokacji do większych ośrodków miejskich – inwestycja tworzy optymalne warunki do prowadzenia rentownego biznesu

lokalnie, w oparciu o rosnący ruch turystyczny i zwiększoną aktywność gospodarczą mieszkańców. Każda inicjatywa ułatwiająca działalność rodzimych przedsiębiorców automatycznie przekłada się na wzrost konkurencyjności gospodarczej regionu, ograniczenie bezrobocia, szczególnie wśród młodych ludzi, którzy obecnie często opuszczają małe miejscowości w poszukiwaniu perspektyw zawodowych, oraz wzmacnianie lokalnej społeczności ekonomicznej opartej na więziach sąsiedzkich i tradycyjnych wartościach przedsiębiorczości rodzinnej.

W tym kontekście kładka Kazimierz Dolny–Janowiec może stać się prawdziwym symbolem ożywienia gospodarczego i turystycznego w okolicy – namacalnym i inspirującym przykładem tego, jak przemyślane inwestycje infrastrukturalne w sposób bezpośredni stymulują lokalny biznes i wspierają zrównoważony rozwój przedsiębiorczości przy jednoczesnym zachowaniu lokalnego charakteru działalności gospodarczej i unikalnej tożsamości miejsca. Równie istotne jest strategiczne znaczenie projektowanej kładki dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i turystów w regionie, ponieważ będzie ona stanowić dodatkową, niezależną drogę ewakuacyjną i komunikacyjną w różnorodnych sytuacjach kryzysowych, klęsk żywiołowych oraz dla zaspokojenia potrzeb obrony cywilnej, co w obliczu narastających zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi i niestabilnością geopolityczną nabiera szczególnego znaczenia.

W przypadku powodzi, które w ostatnich latach występują z większą częstotliwością i intensywnością, pożarów lasów, wichur czy innych zagrożeń naturalnych odcinających tradycyjne trasy drogowe, pieszo-rowerowa przeprawa nad Wisłą umożliwi sprawną ewakuację ludności lub szybkie dostarczenie pomocy humanitarnej i medycznej na odizolowany brzeg, co może mieć kluczowe znaczenie dla ratowania życia i zdrowia mieszkańców. Kładka w sposób trwały uniezależni komunikację między miejscowościami od zmiennych warunków pogodowych i sezonowości – nawet przy całkowitym wstrzymaniu kursowania promu w okresie zimowym lub poważnym uszkodzeniu dróg dojazdowych w wyniku ekstremalnych zjawisk atmosferycznych, mieszkańcy i służby ratunkowe będą mieli zapewniony stały, niezawodny dostęp do sąsiedniej gminy przez cały rok.

Znaczące skrócenie dystansu czasowego między Kazimierzem Dolnym a Janowcem pozytywnie wpłynie na planowanie i skuteczność realizacji akcji ratunkowych, usprawni reagowanie kryzysowe w skali lokalnej oraz zwiększy ogólną odporność regionu na różnego rodzaju zagrożenia zewnętrzne. Poprawi się również bezpieczeństwo codzienne użytkowników, ponieważ znaczna część osób, która dotąd pokonywała Wisłę nieformalnymi, często ryzykownymi i niebezpiecznymi przeprawami, szczególnie w okresie zimowym, skorzysta z bezpiecznej kładki zaprojektowanej zgodnie z najsurowszymi obowiązującymi normami technicznymi. Inwestycja może również w sposób pośredni, ale wymierny przyczynić się do istotnego zmniejszenia natężenia ruchu drogowego na okolicznych mostach i drogach krajowych, gdyż znaczna część turystów i mieszkańców wybierze znacznie krótszą, wygodniejszą i bardziej malowniczą trasę pieszo-rowerową zamiast męczących wielokilometrowych objazdów samochodowych przez Puławę.

Efektom tego będzie wyraźne zmniejszenie zagrożenia wypadkami drogowymi na przeciążonych trasach regionalnych oraz zwiększenie ogólnego bezpieczeństwa ruchu w całym regionie, co przełoży się na oszczędności w kosztach społecznych związanych z wypadkowością drogową. Niezwykle istotnym atutem planowanej konstrukcji jest jej nowoczesność, długoterminowa trwałość oraz wyjątkowa odporność na różnorodne zagrożenia naturalne i klimatyczne, które w dobie postępujących zmian klimatycznych nabierają coraz większego znaczenia dla planowania infrastruktury publicznej. Kładka zostanie zaprojektowana i wykonana z wykorzystaniem najnowszych osiągnięć

inżynierskich oraz najwytrzymalszych materiałów kompozytowych najwyższej jakości, charakteryzujących się wyjątkową odpornością na ekstremalne warunki atmosferyczne, znaczne wahania poziomu wody w rzece związane z powodziami i suszami, oraz potencjalne zjawiska ekstremalne, takie jak powódź, intensywne oblodzenie, silne wiatry o prędkości przekraczającej 100 km/h czy długotrwałe okresy mrozów. Ta solidna, przemyślana konstrukcja zapewni długoterminowe, w pełni bezpieczne użytkowanie infrastruktury bez względu na zmieniające się i coraz bardziej nieprzewidywalne warunki klimatyczne, jednocześnie znacząco ograniczając koszty eksploatacji dzięki wysokiej trwałości materiałów i wyjątkowej odporności na naturalne zużycie, co przełoży się na wymierne oszczędności w budżetach gmin przez kolejne dekady użytkowania obiektu. Minimalne wymagania konserwacyjne, wynikające z zastosowania najnowocześniejszych rozwiązań technologicznych, wygenerują długoterminowe oszczędności budżetowe, które będą mogły być przeznaczone na inne ważne cele rozwojowe. Co szczególnie istotne z punktu widzenia przyszłościowego planowania infrastrukturalnego, projekt kładki przewiduje również możliwość wykorzystania jej konstrukcji jako korytarza dla krytycznej infrastruktury technicznej – w przestronnej konstrukcji mostowej będzie można w sposób bezpieczny i estetyczny poprowadzić strategiczne sieci, takie jak zaawansowane światłowody telekomunikacyjne najnowszej generacji, kable energetyczne czy specjalistyczne rurociągi technologiczne.

Takie nowatorskie rozwiązanie zwiększy odporność i niezawodność systemów łączności oraz zasilania energetycznego w całym regionie: dzięki kładce obie miejscowości zyskają dodatkowe, w pełni niezależne połączenia internetowe najwyższej jakości i rezerwowe zasilanie energetyczne, co w razie awarii głównych linii przesyłowych zapewni pełną ciągłość świadczenia usług telekomunikacyjnych i energetycznych dla mieszkańców, przedsiębiorców oraz instytucji publicznych. To zintegrowane podejście do planowania infrastruktury, łączące funkcje komunikacyjne z infrastrukturalnymi, czyni z tej inwestycji obiekt o wyjątkowym znaczeniu strategicznym – służący nie tylko codziennej wygodzie i komfortowi użytkowników, ale także długoterminowemu bezpieczeństwu energetycznemu oraz stabilności infrastrukturalnej regionu w różnorodnych sytuacjach nadzwyczajnych, od klęsk żywiołowych po potencjalne zagrożenia o charakterze technicznym czy geopolitycznym.

Pragnę zwrócić uwagę na **najważniejszy czyli historyczno – kulturowe** wzajemne relacje Kazimierza Dolnego i Janowca oraz rola rodu Firlejów w rozwoju Kazimierza Dolnego. Kazimierz Dolny i Janowiec, położone po przeciwnych stronach Wisły, stanowiły przez wieki istotne ośrodki o wzajemnie powiązanych interesach gospodarczych, politycznych i kulturowych. Ich losy spletają się w sposób szczególny od XVI wieku, kiedy to ród Firlejów – właścicieli Janowca – odgrywał istotną rolę w kształtowaniu przestrzeni społeczno-gospodarczej całego regionu. W niniejszym opracowaniu przeanalizowano wzajemne wpływy tych dwóch miejscowości oraz znaczenie rodu Firlejów w rozwoju Kazimierza Dolnego

Kazimierz Dolny już od średniowiecza był ważnym ośrodkiem handlu i rzemiosła, którego strategiczne położenie nad Wisłą sprzyjało rozwojowi gospodarczemu. Prawa miejskie nadane przez Kazimierza Wielkiego w XIV wieku i przywileje handlowe (w tym prawo składu zboża) uczyniły z miasta znaczący punkt na szlaku wiślanym. Po drugiej stronie rzeki rozwijał się Janowiec – siedziba magnackiego rodu Firlejów, którzy od XVI wieku zaczęli odgrywać kluczową rolę w polityce regionalnej i narodowej.

Ród Firlejów, posiadający rozległe dobra w Małopolsce i Lubelszczyźnie, zbudował w Janowcu imponujący zamek renesansowy, który stał się centrum życia politycznego i kulturalnego okolicy. Ich

aktywność obejmowała także wspieranie rozwoju infrastruktury, administracji i stosunków handlowych – również z Kazimierzem Dolnym.

Od 1519 roku członkowie rodu Firlejów pełnili urząd starostów kazimierskich, co dawało im bezpośredni wpływ na zarządzanie miastem, jego administrację, bezpieczeństwo oraz dochody królewskie. Starostwo kazimierskie, jako starostwo niegrodowe, obejmowało m.in. zarządzanie dobrami królewskimi, sądownictwo niższej instancji oraz pobór podatków i czynszów.

Urząd ten sprawowali m.in.:

- Piotr Firlej, kasztelan chełmski wojewoda i starosta lubelski, który w pierwszej połowie XVI wieku jako starosta kazimierski nadzorował zarówno sprawy gospodarcze miasta, jak i jego infrastrukturę rzeczną,
- Mikołaj Firlej, kasztelan wiślicki i rawski, wojewoda lubelski, kontynuował działania rozwojowe w duchu renesansowych reform administracyjnych, wspierając lokalnych kupców i rzemieślników.

Dzięki sprawowaniu urzędu starosty, Firlejowie mogli oddziaływać na politykę lokalną oraz wspierać inicjatywy korzystne z punktu widzenia ich własnych interesów magnackich – w tym rozwój handlu rzeczno, który przynosił zyski zarówno miastu, jak i janowieckim dobrom rodowym.

Obecność przedstawicieli rodu Firlejów na tym urzędzie przyczyniła się również do wzrostu prestiżu Kazimierza Dolnego oraz do utrzymania porządku administracyjnego, co było szczególnie istotne w okresie największego rozkwitu miasta w XVI i XVII wieku.

Wisła wiązała handlowo i gospodarczo czyli była główną arterią handlową regionu, a Kazimierz Dolny – dzięki nadanym przywilejom – stał się istotnym punktem przeładunkowym dla zboża i drewna spławianych z południa kraju do Gdańska. Firlejowie, jako właściciele dóbr janowieckich, korzystali z tej infrastruktury, współpracując z kazimierskimi kupcami i pośrednikami.

Wzajemne powiązania gospodarcze przejawiały się m.in. w:

- wspólnym korzystaniu z infrastruktury rzecznej (przeprawy promowe, składy zbożowe),
- inwestowaniu w rozwój portu wiślanego w Kazimierzu Dolnym,
- handlu produktami rolnymi z majątków janowieckich przez kazimierskich pośredników,
- udziale kazimierskich mieszczan w obsłudze gospodarczej dóbr Firlejów.

W ten sposób oba ośrodki współtworzyły regionalny system wymiany towarowej, który wpisywał się w szersze mechanizmy gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej Rzeczypospolitej.

Ród Firlejów, jako mecenas sztuki i nauki, miał znaczący wpływ na kształtowanie się elit kulturowych regionu. W Janowcu rozwijał się renesansowy dwór, przyciągający artystów, architektów i myślicieli. Zamek janowiecki, przebudowany w stylu włoskiego renesansu przez Andrzeja Firleja, oddziaływał nie tylko na estetykę lokalną, lecz także na gusta architektoniczne w Kazimierzu Dolnym.

Kazimierz Dolny, jako miasto mieszczańskie, czerpał inspiracje z wzorców magnackich – zarówno w sferze architektury (kamienice o bogato zdobionych fasadach), jak i obyczajów (np. organizacja uroczystości religijnych, procesji, mecenat nad sztuką sakralną). Znaczącą rolę odgrywała także

wymiana personalna – potomkowie mieszczan kazimierskich znajdowali zatrudnienie w administracji dóbr Firlejów, co sprzyjało przenikaniu wzorców kulturowych.

Choć Firlejowie bezpośrednio nie byli właścicielami Kazimierza Dolnego, ich wpływ na miasto był znaczący i wieloaspektowy:

- **Polityczny:** Firlejowie jako senatorowie i kasztelanowie wpływali na kształtowanie prawa i przywilejów gospodarczych w regionie, z których korzystał Kazimierz Dolny.
- **Infrastrukturalny:** rozwój szlaków komunikacyjnych i promowych łączących Janowiec i Kazimierz, a także utrzymywanie kontaktów handlowych między dobrami Firlejów a miastem, wspierały rozwój lokalnej gospodarki.
- **Kulturowy:** poprzez wzorce architektoniczne i mecenat artystyczny, Firlejowie inspirowali rozwój sztuki w Kazimierzu – szczególnie widoczny w rzeźbie i dekoracjach kamienic kazimierskich.
- **Spółeczny:** sieć zależności między magnaterią a mieszczaństwem sprzyjała powstawaniu lokalnych elit, które wpływały na kształt życia publicznego w Kazimierzu.
- **Gospodarczy:** Kazimierz Dolny został siedzibą starostwa. Król Zygmunt Stary, zadłużony u Mikołaja Firleja, nadał w 1519 r. jemu i jego synowi Piotrowi dożywotni urząd starosty kazimierzowskiego. Kazimierz pozostawał we władaniu rodu Firlejów do 1644 r. W tym czasie przebudowany został zamek. Po pożarach w latach 1561 i 1585 spichlerze i domy mieszkalne zostały odbudowane przy wykorzystaniu skał wapiennych z okolicznych wzgórz. Firlejowie dbali także o uprzywilejowanie miasta w handlu zbożem spławianym Wisłą do Gdańska, który już wcześniej (od XVI do XVII w.) przyczyniał się do rozwoju miasta. Na handlu zbożem wyrosły kupieckie rody Przybyłów, Czarnotów, Celejów (przybyłych z Włoch). W 1628 r. na Wietrznej Górze osiedlili się franciszkanie, pobudowali klasztor i rozbudowali istniejący (od 1585) kościół.

Relacje pomiędzy Kazimierzem Dolnym a Janowcem, szczególnie w epoce nowożytnej, stanowią przykład ścisłego współistnienia ośrodka miejskiego i magnackiego. Ród Firlejów, choć kojarzony przede wszystkim z Janowcem, wywierał znaczny wpływ na rozwój Kazimierza Dolnego, zarówno w sferze gospodarczej, jak i kulturowej. Dziedzictwo tej relacji pozostaje widoczne do dziś – w architekturze, układzie urbanistycznym i krajobrazie kulturowym obu miejscowości. Równocześnie kładka pieszo-rowerowa łącząca brzegi Wisły będzie przedsięwzięciem o głębokim znaczeniu kulturowym, aktywnie wzmacniającym regionalną tożsamość kulturową oraz w sposób trwały przyczyniającym się do zachowania i promocji unikalnego dziedzictwa krajobrazowego tego wyjątkowego obszaru. Obie miejscowości od wielu stuleci współtworzą niepowtarzalne dziedzictwo nadwiślańskiego regionu o znaczeniu ogólnopolskim i europejskim – Kazimierz Dolny słynie z doskonale zachowanego renesansowego rynku, zabytkowych kamienic będących perłami architektury oraz bogatej tradycji artystycznej kolonii malarskiej, która przyciągała wybitnych twórców z całej Polski, zaś Janowiec szczyci się imponującym średniowiecznym zamkiem rodu Firlej oraz cennym zespołem skansenowskim prezentującym autentyczną kulturę ludową regionu.

Dotychczas jednak Wisła stanowiła naturalną, ale jednocześnie ograniczającą barierę, która uniemożliwiała pełne wykorzystanie tego wspólnego, komplementarnego potencjału kulturowego i turystycznego. Powstanie stałego, wygodnego połączenia sprawi, że wszystkie zabytki, muzea, galerie

sztuki współczesnej i ludowej oraz inne liczne atrakcje kulturalne staną się łatwo dostępne dla mieszkańców i odwiedzających niezależnie od strony rzeki, na której aktualnie się znajdują, co radykalnie zmieni sposób postrzegania i wykorzystania tego obszaru. Ułatwiony dostęp do różnorodnych dóbr kultury w sposób naturalny przełoży się na znacznie większe zainteresowanie lokalną historią, tradycją i współczesną twórczością artystyczną, szczególnie wśród turystów krajowych i zagranicznych, którzy będą mogli w ramach jednej, dobrze zaplanowanej wizyty w pełni poznać bogate, wielowątkowe dziedzictwo obu miejscowości, co istotnie wydłuży średni czas pobytu i zwiększy satysfakcję z odwiedzin.

Będąc wraz z Państwem uczestnikiem posiedzeń związanych z budową kładki pieszo-rowerowej pragnę w tym miejscu zdecydowanie podkreślić, że cała inwestycja zostanie zrealizowana z absolutnie pełnym poszanowaniem unikalnego krajobrazu kulturowego i niezwykłego charakteru architektonicznego okolicy, który stanowi o jej wyjątkowości w skali krajowej. Planowana forma architektoniczna kładki, staranny dobór najwyższej jakości materiałów wykończeniowych oraz przemyślana skala całego obiektu będą w sposób harmonijny i estetyczny komponować się z otoczeniem, w żaden sposób nie zakłócając historycznych panoram Kazimierza Dolnego i Janowca widocznych z różnych punktów widokowych nad rzeką, szczególnie z popularnych tras turystycznych i punktów fotograficznych. Wręcz przeciwnie – odpowiednio zaprojektowana kładka, będąca dziełem najwyższej klasy architektów i inżynierów, może stać się nowym, rozpoznawalnym symbolem regionu, w sposób subtelny, ale wyrazisty podkreślającym harmonijne połączenie głęboko szanowanej tradycji historycznej z funkcjonalną, przyjazną człowiekowi nowoczesnością.

Będzie to wzorcowy przykład tego, jak współczesna infrastruktura może w sposób twórczy wzbogacać walory zabytkowego krajobrazu kulturowego. W efekcie realizacja kładki w sposób trwały przyczyni się do wzmocnienia poczucia wspólnej tożsamości kulturowej mieszkańców obu miejscowości: Wisła nie będzie już naturalną barierą dzielącą lokalne społeczności, lecz stanie się centralnym, integrującym elementem scenerii spajającej dwie części jednego, spójnego dziedzictwa historyczno-kulturowego o niepodważalnej wartości. Takie kompleksowe, zintegrowane podejście do zrównoważonego rozwoju kulturowego podkreśli wyjątkowość nadwiślańskiego krajobrazu i w sposób aktywny zachowa jego niepowtarzalną atrakcyjność dla obecnych i przyszłych pokoleń mieszkańców oraz odwiedzających. Jako inwestycja ukierunkowana wyłącznie na promocję ruchu pieszego i rowerowego, aktywnie promuje ona ekologiczne formy transportu stanowiące pełnoprawną alternatywę wobec uciążliwej komunikacji samochodowej, która generuje liczne negatywne skutki środowiskowe. Zachęcając mieszkańców i turystów do regularnych spacerów oraz wycieczek rowerowych między brzegami Wisły, kładka w sposób bezpośredni wpisuje się w globalną ideę ograniczania emisji gazów cieplarnianych, eliminowania hałasu komunikacyjnego oraz redukcji zanieczyszczeń powietrza – przyczyniając się tym samym do znaczącej poprawy jakości środowiska naturalnego i stabilizacji lokalnego klimatu, co ma szczególne znaczenie dla tego obszaru objętego różnymi formami ochrony przyrodniczej.

Istotne zmniejszenie natężenia ruchu zmotoryzowanego przez wrażliwe przyrodniczo doliny rzeki oznacza znacznie lepszą ochronę miejscowej flory i fauny, dla których nadmierny ruch drogowy, hałas i zanieczyszczenia stanowią poważne zagrożenie dla naturalnych procesów rozrodczych i migracyjnych. Cała inwestycja została zaplanowana i będzie realizowana z bezwzględnym uwzględnieniem najsurowszych wymogów ochrony środowiska naturalnego: prowadzone są obecnie szczegółowe, wieloaspektowe analizy oddziaływania na środowisko przyrodnicze oraz intensywne konsultacje z właściwymi organami administracji państwowej i samorządowej, mające zagwarantować, że realizacja

kładki w żaden sposób nie naruszy cennych siedlisk przyrodniczych ani nie zdegraduje malowniczego krajobrazu nadwiślańskiego objętego licznymi formami ochrony konserwatorskiej i przyrodniczej na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim.

Co szczególnie istotne z perspektywy minimalizacji wpływu na środowisko, kładka pieszo-rowerowa będzie stosunkowo niewielką, lekką konstrukcją w porównaniu z potencjalnymi, znacznie bardziej inwazyjnymi przeprawami drogowymi – dzięki temu jej bezpośredni wpływ na delikatny ekosystem rzeki i otoczenie przyrodnicze zostanie zminimalizowany do poziomu w pełni akceptowalnego środowiskowo i nie przekraczającego norm określonych przez europejskie dyrektywy ochrony środowiska. Budowa obiektu wykorzysta najnowocześniejsze technologie prefabrykacji i modularnego montażu, umożliwiające instalację elementów mostowych z maksymalnie ograniczonym ingerowaniem w naturalne koryto rzeki. Po ukończeniu inwestycji kładka w sposób naturalny wkomponuje się w istniejący krajobraz jako nowoczesna infrastruktura w pełni przyjazna środowisku naturalnemu, służąca zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb społeczności lokalnej, ale jednocześnie w sposób szanujący i chroniący walory naturalne tego wyjątkowego obszaru. Będzie ona również kluczowym elementem rozwijanego regionalnego nadwiślańskiego szlaku turystycznego, inteligentnie integrującego bogate walory przyrodnicze z aktywną turystyką kwalifikowaną o charakterze edukacyjnym i rekreacyjnym, co w sposób dodatkowy promuje ideę odpowiedzialnego rozwoju zrównoważonego w skali ponadlokalnej i międzyregionalnej.

Oprócz wymienionych korzyści gospodarczych i kulturalnych, realizacja stałego, wygodnego połączenia pieszego między Kazimierzem Dolnym a Janowcem posłuży w sposób trwały wzmocnieniu integracji społecznej i terytorialnej po obu stronach Wisły, tworząc nową jakość życia społecznego w całym regionie. Rzeka, która dotąd stanowiła naturalną granicę w sposób obiektywny oddzielającą lokalne społeczności i ograniczającą możliwości współpracy, stanie się osią aktywnie integrującą region – kładka zarówno w wymiarze symbolicznym, jak i czysto praktycznym znacząco zbliży do siebie mieszkańców, władze samorządowe oraz różnorodne instytucje publiczne i organizacje społeczne obu nadwiślańskich gmin. Ułatwiony dostęp w sposób naturalny sprzyjać będzie intensyfikacji kontaktów sąsiedzkich i rozwojowi wieloaspektowej współpracy międzygminnej: mieszkańcy Janowca i Kazimierza Dolnego zyskają niepomniernie więcej okazji do aktywnego udziału we wspólnych wydarzeniach kulturalnych, imprezach sportowych czy inicjatywach społecznych organizowanych po obu brzegach rzeki.

Lokalne festyny, tradycyjne jarmarki, różnorodne imprezy plenerowe, koncerty muzyczne i uroczyste obchody świąt lokalnych staną się w pełni dostępne dla wszystkich mieszkańców regionu bez uciążliwych, kosztownych i czasochłonnych dojazdów okrężnymi trasami przez odległe mosty, co znacząco zwiększy uczestnictwo społeczności lokalnej w życiu kulturalnym i obywatelskim regionu. Ta intensyfikacja kontaktów międzyludzkich i wzmocnienie integracji społeczności lokalnych w sposób wymierny wzmocni kapitał społeczny całego regionu – łatwiej będzie budować trwałe międzyludzkie relacje oparte na zaufaniu, tworzyć efektywne partnerstwa obywatelskie oraz realizować ambitne inicjatywy społeczne angażujące mieszkańców obu gmin we wspólne projekty o charakterze ponadlokalnym, które wykraczają poza tradycyjne granice administracyjne.

W znacznie szerszej skali makroregionalnej kładka w sposób strategiczny wpisuje się w europejski trend lepszej integracji międzyregionalnej i transgranicznej: połączy ona nie tylko dwie historyczne miejscowości, ale dwa brzegi o nieco odmiennych, ale komplementarnych uwarunkowaniach gospodarczych, kulturowych i społecznych, tworząc znacznie bardziej spójny, zintegrowany układ

osadniczy nad środkową Wisłą. Biorąc pod uwagę strategiczną bliskość granicy województwa mazowieckiego, ta inwestycja może mieć daleko idący pozytywny wpływ na intensyfikację współpracy gospodarczej i kulturalnej regionu lubelskiego z ościennymi, dynamicznie rozwijającymi się obszarami po zachodniej stronie rzeki, co otworzy nowe możliwości rozwojowe dla lokalnych przedsiębiorców.

Łatwiejsze, wygodniejsze przeprawy w sposób naturalny sprzyjają powstawaniu inicjatyw turystycznych i gospodarczych o charakterze transgranicznym w skali międzywojewódzkiej – turyści z województwa mazowieckiego oraz innych regionów Polski będą mogli w sposób znacznie wygodniejszy dotrzeć do Kazimierza Dolnego i Janowca również szlakami zachodnimi, w tym bardzo popularnymi trasami rowerowymi wzdłuż Wisły, co w sposób znaczący zwiększy napływ gości spoza województwa lubelskiego i istotnie poszerzy zasięg geograficzny oddziaływania lokalnych przedsiębiorców oraz atrakcji turystycznych. W ten sposób kładka stanie się praktycznym narzędziem jednoczącym cały region, systematycznie wzmacniając więzi terytorialne i społeczne wzdłuż strategicznej osi wiślanej.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, zwracam się z prośbą o dołożenie wszelkich starań w zakresie realizacji kładki pieszo-rowerowej Kazimierz Dolny–Janowiec w wariantie I przedstawianym przez wykonawcę projektu koncepcyjnego jako inwestycji o kluczowym znaczeniu dla przyszłości regionu. Projekt ten jest unikalną szansą na połączenie celów społecznych, gospodarczych, kulturalnych i bezpieczeństwa publicznego – tworząc trwałe podstawy zrównoważonego rozwoju, z którego korzyści czerpać będą zarówno mieszkańcy, jak i przedsiębiorcy oraz kolejne pokolenia.

Jako dyrektor Muzeum Zamek w Janowcu wyrażam gotowość do współpracy i wsparcia tej inwestycji w zakresie swoich kompetencji. Głęboko wierzę, że dzięki partnerskiemu zaangażowaniu władz, instytucji oraz społeczności lokalnych, realizacja kładki Kazimierz Dolny–Janowiec stanie się przykładem skutecznego wdrażania rozwiązań infrastrukturalnych służących dobru wspólnemu. Budowa kładki połączy nie tylko dwa brzegi Wisły – stanie się pomostem łączącym ludzi, idee i potencjały, umacniając fundamenty nowoczesnego i zrównoważonego rozwoju regionu.

Z pełnym przekonaniem rekomenduję podjęcie wszelkich działań zmierzających do urzeczywistnienia tego projektu i liczymy na jego szybkie ukończenie – ku pożytkowi obecnych i przyszłych pokoleń.

Łączę wyrazy szacunku

.....
Dyrektor Muzeum Zamek w Janowcu

Do wiadomości:

1. *Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie*
2. *Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego*
3. *Dyrektor Kazimierskiego Parku Krajobrazowego*
4. *Minister Klimatu i Środowiska*

5. *Generalny Konserwator Zabytków*
6. *Marszałek Senior – Marek Sawicki*
7. *Rzecznik MŚP*
8. *Marszałek Województwa Lubelskiego*
9. *Dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich*
10. *Wojewoda Lubelski*
11. *Starosta Powiatu Puławskiego*
12. *Burmistrz Miasta Kazimierz Dolny*
13. *Wójt Gminy Janowiec*
14. *Towarzystwo Przyjaciół Janowca*
15. *Fundacja Ksiąg Łubomirskich*
16. *Kolegium ds. Rewitalizacji Zamku w Janowcu*
17. *Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubelskiego*
18. *Przewodniczący Rady Powiatu Puławskiego*
19. *Przewodniczący Rady Miasta Kazimierz Dolny*
20. *Prezydent Miasta Puławy*
21. *Przewodniczący Rady Miasta Puławy*
22. *Prezesem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Lublinie*
23. *Posłowie na Sejm RP Województwa Lubelskiego*